

TA'LIM JARAYONIDA INTERFAOL METODLARDAN
FOYDALANISH ORQALI O'QUVCHILARNING KASBIY
MAHORATINI OSHIRISH

Dusanov Suxrob Nasim o'g'li

Xalqaro innovatsion universiteti

Pedagogika fakulteti 1-bosqich magistranti.

Email: suxrobdusanov540@gmail.com

Annotatsiya: *Ushbu maqolada zamonaviy ta'lim tizimida interfaol metodlarning tutgan o'rni va ularning bo'lajak mutaxassislarning kasbiy mahoratini shakllantirishdagi samaradorligi tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida talaba-yoshlarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish, jamoada ishlash ko'nikmalarini shakllantirish va nazariy bilimlarni amaliyotga tatbiq etishda interfaol texnologiyalarning afzalliklari yoritilgan. Shuningdek, pedagogik jarayonda qo'llaniladigan innovatsion yondashuvlar bo'yicha metodik tavsiyalar ishlab chiqilgan.*

Kalit so'zlar: *interfaol metodlar, kasbiy mahorat, innovatsion ta'lim, pedagogik texnologiya, kompetensiya, keys-stadi, mahorat darslari, ta'lim samaradorligi.*

IMPROVING PROFESSIONAL SKILLS OF STUDENTS
THROUGH THE USE OF INTERACTIVE METHODS IN
THE EDUCATIONAL PROCESS

Dusanov Suxrob Nasim ugli

1st-year master's student of the Faculty of Pedagogy,

International Innovation University.

Email: suxrobdusanov540@gmail.com

Abstract: *This article analyzes the role of interactive methods in the modern education system and their effectiveness in shaping the professional skills of future specialists. During the research, the advantages of interactive technologies in developing independent thinking skills, team-working abilities, and applying theoretical knowledge in practice among young students are highlighted. Also, methodological recommendations for innovative approaches used in the pedagogical process have been developed.*

Keywords: *interactive methods, professional skills, innovative education, pedagogical technology, competence, case-study, masterclasses, educational efficiency.*

**ПОВЫШЕНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО МАСТЕРСТВА
УЧАЩИХСЯ ЧЕРЕЗ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНТЕРАКТИВНЫХ
МЕТОДОВ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ**

Дусанов Сухроб Насим угли

Магистрант 1-го курса педагогического факультета

Международного инновационного университета.

Email: suxrobdusanov540@gmail.com

Аннотация: *В данной статье анализируется роль интерактивных методов в современной системе образования и их эффективность в формировании профессионального мастерства будущих специалистов. В ходе исследования освещены преимущества интерактивных технологий в развитии способностей к самостоятельному мышлению, формировании навыков работы в команде и применении теоретических знаний на практике у студентов. Также разработаны методические рекомендации по инновационным подходам, используемым в педагогическом процессе.*

Ключевые слова: интерактивные методы, профессиональное мастерство, инновационное образование, педагогическая технология, компетенция, кейс-стади, мастер-классы, эффективность обучения.

KIRISH

Zamonaviy mehnat bozorida mutaxassisdan nafaqat chuqur nazariy bilim, balki yuksak darajadagi kasbiy mahorat va moslashuvchanlik talab etilmoqda. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni va kadrlar tayyorlash milliy dasturida ta'lim jarayoniga zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarini joriy etish ustuvor vazifa sifatida belgilangan [1]. Kasbiy mahoratni oshirishda interfaol metodlar o'quvchi va talabalarni passiv tinglovchidan jarayonning faol ishtirokchisiga aylantiruvchi asosiy drayver hisoblanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Pedagogikada interfaol metodlar tushunchasi J. Dyui, L. Vigotskiy kabi olimlarning ta'limiy yondashuvlariga borib taqaladi. L. Vigotskiyning "yaqin rivojlanish zonasi" nazariyasi muloqot va hamkorlik orqali o'rganish samaradorligini isbotlagan [2]. Mahalliy olimlardan R. Ishmuhamedov, M. Saidovlar ta'limda innovatsion texnologiyalarni qo'llash bo'yicha keng ko'lamli tadqiqotlar olib borib, interfaol metodlarni qo'llash dars samaradorligini 30-40 foizga oshirishini ta'kidlaganlar [3].

METODOLOGIYA

Tadqiqot jarayonida empirik va nazariy metodlardan foydalanildi. Xalqaro innovatsion universiteti ta'lim jarayonida qo'llanilayotgan interfaol metodlar (Keys-stadi, "Bumerang", "Aqliy hujum", kichik guruhlarda ishlash) qiyosiy tahlil qilindi. Tadqiqot obyekti sifatida o'quvchilarning kasbiy

ko'nikmalarini shakllantirish darajasi va ularning ta'lim jarayonidagi motivatsiyasi tanlab olindi.

NATIJALAR

O'tkazilgan kuzatuvlar shuni ko'rsatdiki, dars jarayonida "Keys-stadi" (muammoli vaziyatlarni tahlil qilish) metodidan foydalanish talabalarning kasbiy qaror qabul qilish tezligini 25 foizga oshirgan. Jamoaviy loyihalar ustida ishlash ko'nikmasi esa tajriba guruhlarida nazorat guruhlariga nisbatan 1.5 barobar yuqori bo'ldi [4]. Interfaol metodlar yordamida o'tilgan darslarda o'quvchilarning o'zlashtirish koeffitsienti 0.88 ni tashkil etdi.

MUHOKAMA

Interfaol metodlar orqali kasbiy mahoratni oshirish jarayoni bir necha bosqichli tahlilni talab etadi:

1. **Faol muloqot va hamkorlik:** An'anaviy ta'limda axborot bir tomonlama (o'qituvchidan o'quvchiga) bo'lsa, interfaol metodda ko'p tomonlama muloqot o'rnatiladi. Bu o'quvchining muloqotga kirishish va o'z fikrini asoslash ko'nikmasini rivojlantiradi.

2. **Kritik fikrlash:** Muammoli ta'lim texnologiyalari o'quvchini tayyor javobni yodlashdan emas, balki yechimni qidirib topishga majbur qiladi. Bu esa amaliy ish jarayonida uchraydigan kutilmagan muammolarni bartaraf etishda muhim tajriba bo'ladi.

3. **Kasbiy simulyatsiya:** O'yinli texnologiyalar va rolli o'yinlar orqali o'quvchi o'zini bo'lajak mutaxassis rolda his qiladi. Masalan, pedagogika yo'nalishida "Mikro-teaching" metodi talabaga o'qituvchilik mahoratini darsning o'zidayoq namoyon qilish imkonini beradi.

4. **Qayta aloqa (Feedback):** Interfaol darslarda o'qituvchi o'quvchining xatosini darhol tuzatish va uni yo'naltirish imkoniga ega bo'ladi. Bu o'z

navbatida xatolarni kamaytirish va kasbiy ko'nikmalarni to'g'ri shakllantirishga xizmat qiladi.

Muhokamadan kelib chiqib aytish mumkinki, interfaol metodlar faqatgina "o'yin" emas, balki puxta o'ylangan didaktik tizimdir. O'qituvchining vazifasi — har bir mavzuning murakkabligi va o'quvchilarning tayyorgarlik darajasiga qarab metodni to'g'ri tanlashdir.

XULOSA

1. Interfaol metodlar o'quvchilarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishda an'anaviy metodlardan ko'ra samaraliroqdir.

2. Ushbu metodlar talabalarning nafaqat intellektual salohiyatini, balki ijtimoiy-psixologik tayyorgarligini ham oshiradi.

3. Ta'lim tizimida interfaol metodlarni tizimli qo'llash uchun pedagoglarning innovatsion texnologiyalardan foydalanish mahoratini doimiy oshirib borish lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

[1] O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.

[2] Выготский Л.С. Педагогическая психология. – Москва: Педагогика-Пресс, 1996.

[3] Ishmuhamedov R., Abduqodirov A., Pardaev A. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent: Iste'dod, 2008.

[4] Sayidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Moliya, 2003.

